

YÖNERGE**BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
AKADEMİK ARŞİV SİSTEMİ YÖNERGESİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu yönerge, Bursa Teknik Üniversitesi adresli bilimsel çalışmaların, Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenerek bilim dünyasının hizmetine sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenler. Yönergenin amaçları şu şekilde belirlenmiştir;

- Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına uygun bir Akademik Arşiv kurulması,
- Yükseköğretim Kurulu bünyesinde kurulacak Ulusal Akademik Arşiv Sistemi'ne açık erişim standartlarına uygun veri sağlanması,
- Bursa Teknik Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi ve korunması,
- Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların Bursa Teknik Üniversitesi Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde saklanması sağlanmasıdır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi, üniversite mensuplarının, üniversitede çalıştıkları süre içinde gerçekleştirdikleri ve Bursa Teknik Üniversitesi'nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen tüm akademik çalışmaları kapsar. Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur;

- Açık ders materyalleri,
- Afiş, video kaydı vb,
- Bildiri ve sunumlar,
- Bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleler,
- Kitap içindeki bölümler,
- Kitaplar,
- Ödüllü çalışmalar,
- Patent belgeleri,
- Proje çalışmaları,
- Raporlar,
- Seminer metinleri,
- Teknik notlar,
- Yayımlanma aşamasında olan makaleler,
- Yüksek lisans ve doktora tezleri.

Dayanak

MADDE 3-(Değişik:01/10/2021 tarih ve 2021-07-01 sayılı Senato Kararı) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c ve 12/c, 42/c ve 42/d maddelerine dayanılarak, Yükseköğretim Kurulu'nun ortaya koyduğu Üniversiteler için Model Açık Bilim Politikasına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede adı geçen;

- Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,
- Akademik Arşiv Sistemi: Bursa Teknik Üniversitesi'nin ürettiği, bilimsel çıktıların elektronik ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve telifine uygun olarak dağıtımının sağlandığı hizmetler bütünü,
- Ambargo: Araştırma sonuçlarının 12 aya kadar erişime kapalı olmasını ifade eder.
- Arşivleme: Bir üniversite mensubunun bilimsel katkı sağladığı akademik çalışmasının Bursa Teknik Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanması sürecini,
- Bursa Teknik Üniversitesi Mensubu: Bursa Teknik Üniversitesi akademik ve idari personelini, yüksek lisans ve doktora öğrencilerini,
- İvedi Arşivleme / Opsiyonel Erişim: Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle akademik arşiv sisteminde arşivlenmesi sürecini,
- Kişisel Arşivleme: Bursa Teknik Üniversitesi mensuplarının bilimsel katkı sağladığı çalışmasını Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenmesini içeren süreci, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki ve Sorumluluklar, Birimler, Yayımlama, Yararlanma ve Kurullar

Yetki ve Sorumluluklar

MADDE 5- (Değişik: 01/10/2021 tarih ve 2021-07-01 sayılı Senato Kararı) (1) Bursa Teknik Üniversitesi mensupları yayınlarının telif haklarını kendilerinde bırakabilir ya da yayınlarına en geniş erişim hakkı sağlayacak lisansları yayıncılara teklif edebilirler.

(2) Bursa Teknik Üniversitesi mensupları yayıncının izin verdiği koşullar doğrultusunda yayının ön baskı, son baskı veya yayıncı sürümünün tam metinlerini Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açarlar. Yayınların Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenmesi hiç bir şekilde yazarların yayıncı tercihini veyayın mecrasını sınırlandırmaz.

(3) Bursa Teknik Üniversitesi mensuplarının yayına kabul edilen hakemli dergi makaleleri ve yayımlanmış konferans bildirimlerine ait üst verileri (başlık, yazarlar, kurumsal bağlantı, makaleyi kabul eden derginin adı, vb.) Akademik Arşiv Sisteminde telifine uygun olarak arşivlenir.

(4) Yayınlar mümkün olan en kısa zamanda arşivlenir ve erişime açılır. Akademik Arşiv Sistemindeki sınırlı erişim yayınlara erişim izni verme hakkı yayının yazarına aittir.

(5) Birden fazla Bursa Teknik Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın arşivleme sorumluluğu başyazara aittir.

(6) Öğretim elemanları yayınlarının tam metinlerini, nedenlerini (Örneğin; patent alma, ulusal güvenlik vb. gibi) belgelemek kaydıyla belli bir süreliğine Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açmaktan muaf tutulabilirler. Süre bittiğinde bu yayınlar otomatik olarak erişime açılır.

(7) Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşivde arşivlenen araştırma sonuçlarının derlenmesini, düzenlenmesini ve korunmasını güvence altına alır. Arşivin kurulmasından ve yönetiminden Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı sorumludur.

(8) Bursa Teknik Üniversitesi mensuplarının birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliği ile yaptıkları çalışmalar Akademik Arşiv Sistem'inde arşivlenir.

(9) Bursa Teknik Üniversitesi, öğretim elemanlarını kamuya açık araştırma raporlarında kanıt işlevi gören ve/veya hakemli yayınlarda referans verilen tüm araştırma veri setlerini Akademik Arşivde veya uygun başka bir açık veri arşivinde arşivlemek için teşvik eder.

(10) Bursa Teknik Üniversitesi bilimsel yayınlara açık erişimi teşvik eder ve yayınların dergilerde "açık erişim" seçeneği ile yayımlanması için Kişisel Araştırma Fonu (KAF) ile destek verir.

(11) Bursa Teknik Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin tezleri kabul edildikten sonra mümkün olan en kısa zamanda içerisinde Akademik Arşivde arşivlenir.

(12) Bursa Teknik Üniversitesi mensupları akademik çalışmalarının son sürümlerini, ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece Akademik Arşivde arşivlenmesini kabul eder.

(13) Bursa Teknik Üniversitesi mensuplarını; (a) mümkünse yayınlarının telif haklarını korumaya; (b) yayın yılına bakılmaksızın kitap, kitap bölümü, rapor, çalışma belgesi vb. gibi Bursa Teknik Üniversitesi adresli tüm yayınlarını ve araştırma çıktılarını Akademik Arşiv Sisteminde arşivlemeye; (c) yayıncıların koşulları izin verir vermez yayınlarının tam metinlerini Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açmaya teşvik eder.

Açık erişim / ambargo süresi sonunda açık erişim

MADDE 6- (1) Bursa Teknik Üniversitesi, araştırmalarını "açık erişim" seçeneği ile yayımlamak isteyen mensuplarını destekler. Yazarların yayıncılarla yaptıkları anlaşmalar ve depolama seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim, "kamuya açık erişim" ve "ambargo süresi sonunda açık erişim" olmak üzere iki başlıkta uygulanır. Ambargo süresi 12 ayı geçmemelidir.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

MADDE 7- (1) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Bursa Teknik Üniversitesi akademik Arşiv Sistemi'nin işletilmesi sürecinden sorumludur.

(2) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Bursa Teknik Üniversitesi mensuplarını Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nden haberdar etmek amacıyla, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını yapar.

(3) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Bursa Teknik Üniversitesi mensuplarının Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'ne aktardıkları bilimsel çalışmaların üst verilerini Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için Bursa Teknik Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışılır.

(4) Akademik Arşiv Sistemi çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşma ve işbirliği çalışmaları Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

Enstitü Müdürlükleri ve Bölüm Başkanlıkları

MADDE 8- (1) Enstitü Müdürlükleri lisansüstü tezlerin Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde depolanması ve açık erişime sunulması için, tezin teslimi sırasında izin formu imzalatılarak tezi basılı ve elektronik

kopyaları ile birlikte teslim alır. Enstitü Müdürlükleri imzalı form ile tezin basılı ve elektronik kopyalarını en geç 2 hafta içerisinde Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na gönderir.

(2) Bölüm başkanlıkları öğretim elemanlarının yayınlarını Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenmesi ve telif hakları doğrultusunda açık erişime sunulması için bilgilendirme yapar.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

MADDE 9- (1) (Değişik: 01/10/2021 tarih ve 2021-07-01 sayılı Senato Kararı) Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi yazılımının ve sunucularının güvenliğinin sağlanması, sunucuların güncel ve aktif halde bulundurulması ve bakımlarının sağlanması ile Akademik Arşiv Sisteminde depolanan verilerin yedeklenmesinin koordinasyonu ve saklanmasına destek faaliyetlerini gerçekleştirir.

Yayımlama ve Yararlanma Hakkı

MADDE 10- (1) Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sisteminde bilgi kaynaklarını yayımlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir;

a) Akademik Arşiv Sistemi'ndeki çalışmaların tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararına ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.

b) Her hangi bir dergide yayımlanmış veya yayımlanma kararı alınmış çalışmalar, telif hakları doğrultusunda ve dergideki formatı dışında Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenebilir.

c) Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan yayınlar, telif hakkı koşullarına göre Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenir.

ç) Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanankişi tarafından kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından zorunludur.

Akademik Arşiv Sistemi Danışma Kurulu

MADDE 11- (1) Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi Danışma Kurulu, Rektör veyagörevlendireceği Rektör Yardımcısı başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur;

a) Akademik birimlerden birer temsilci,

b) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı,

c) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Akademik Arşivden Sorumlu ŞubeMüdürü,

ç) Bilgi İşlem Daire Başkanı veya Temsilcisi.

(2) Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi Danışma Kurulu, Bursa Teknik Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi uygulamalarını ve politikasını ilk üç yıl içerisinde her yıl, üç yılın sonunda takip eden dönemlerde her üç yılda bir değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 12- (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönerge, Bursa Teknik Üniversitesi Senatosunun 08/10/2014 tarih ve SEN-2014/15/1 nolu kararı ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu yönergeyi Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergede Değişiklik Yapan Senato Kararlarının		
	Tarihi	Sayısı
1	01/10/2021	2021-7-1